

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 lipca 2020 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SO Witold Rękosiewicz	SSO Witold Rękosiewicz
Protokolant: stażysta Magdalena Żabińska	

po rozpoznaniu w dniu 9 lipca 2020 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania B. Ł.

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

o obliczenie opłaty koncesyjnej

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki

z dnia 26 lipca 2017 r., znak (...)

1. oddała odwołanie,

2. zasądza od B. Ł. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki

kwotę 720 zł (siedemset dwadzieścia) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia SO Witold Rękosiewicz.

Sygn. akt XVII AmE 137/18

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (Prezes URE, pozwany), po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania, na podstawie art. 34 ust. 1 w związku z art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 220 t.j. z późn. zm., dalej: Pe) oraz w związku z § 4 ust. 3 i § 6 ust. 4 w związku z ust. 1-3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 maja 1998 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki corocznych opłat wnoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja (Dz. U. z 1998 r. nr 60, poz. 387, z późn. zm., dalej: Rozporządzenie w sprawie opłat) oraz w związku z art. 2 § 2 i 3 oraz art. 21 § 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2017 r. poz. 201, t.j. z późn. zm.), decyzją z dnia 26 lipca 2017 r., znak (...) określił dla B. Ł., prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo (...) w C. (Przedsiębiorca, powód) opłatę należną z tytułu koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie: obrót paliwami ciekłymi udzielonej decyzją Prezesa URE z dnia 15 maja 2012 r., nr (...) na kwotę 7 064 zł.

Przedsiębiorca B. Ł. w złożonym odwołaniu zaskarżył powyższą decyzję Prezesa URE w całości. Zaskarżonej decyzji powód zarzucił:

1. naruszenie art. 34 ust. 1 w zw. z art. 30 ust. 1 Pe w związku z § 4 ust. 3 i par. 6 ust. 1-4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 maja 1998 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki corocznych opłat wnoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja poprzez nałożenie na skarżącego kolejnej, drugiej już opłaty koncesyjnej za 2012 rok w wysokości 7 064 PLN, poprzez wydanie decyzji ustalającej wysokość rocznej opłaty koncesyjnej za 2012 rok, podczas gdy opłata taka została już przez skarżącego uiszczona,
2. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na błędnym i nie znajdującym podstaw w zgromadzonym materiale dowodowym uznaniu, iż skarżący nie dokonał prawidłowo obliczonej opłaty koncesyjnej za 2012 rok,
3. przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów i w konsekwencji całkowicie dowolną ocenę zgromadzonego materiału dowodowego, co doprowadziło do uznania, iż skarżący nie uiścił opłaty koncesyjnej za 2012 rok,
4. niezbranie całego materiału dowodowego w sprawie oraz prowadzenie postępowania ukierunkowanego na z góry założony cel i gromadzenie tylko tych dowodów, które ten cel przybliżają,
5. wady decyzji - brak elementów, które winny znaleźć się w jej treści oraz wady samego jej uzasadnienia, czym naruszone zostały także podstawowe zasady Ordynacji podatkowej (m.in. zasada zaufania obywateli do państwa, zasada przekonywania, zasada praworządności), które w świetle wskazanych w decyzji podstaw prawnych winny znaleźć zastosowanie,
6. przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów i w konsekwencji całkowicie dowolną ocenę zgromadzonego materiału dowodowego.

Na podstawie podniesionych zarzutów powód wniósł o:

1. uchylenie i zmianę zaskarżonej decyzji poprzez orzeczenie uchylenia ponownej opłaty koncesyjnej za 2012 rok, nałożonej na Skarżącego;
2. zasądzenie na rzecz skarżącego kosztów postępowania, w tym wyodrębnionych kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Powód podniósł, że w toku postępowania administracyjnego złożył wyjaśnienia i dokumenty oraz przedstawił kopię dowodu wniesienia opłaty koncesyjnej za 2012 r. Wyjaśnił, iż w momencie uzyskiwania „drugiej” koncesji w drugiej połowie 2012 roku został ustnie poinformowany w oddziale URE wydającym koncesję, iż wniesiona opłata koncesyjna dotyczy całego roku i następna opłata będzie rozliczana dopiero w 2013 (liczona na podstawie obrotów za cały 2012 rok). Zarzucił, iż według stanowiska Prezesa URE opłata za 2012 rok powinna zostać uregulowana podwójnie, oddzielnie od koncesji, która wygasła oraz od nowej koncesji. Podstawą wyliczenia ma być ilość produktów objętych koncesją, wprowadzonych przez powoda do sprzedaży w roku 2011. W takiej sytuacji doszłoby do podwójnego obciążenia powoda przy jednoczesnym braku straty po stronie Skarbu Państwa. Powołując się na treść art. 34 Pe oraz § 1 i § 4 Rozporządzenia w sprawie opłat powód zarzucił, że przyjęta w zaskarżonej decyzji interpretacja jest sprzeczna z celem regulacji oraz nie wynika z literalnego brzmienia tych przepisów. Stwierdził, że sprzedaż zrealizowana w oparciu o daną koncesję powinna być objętą opłatą tylko w tym zakresie. W razie uzyskania innej koncesji, opłata powinna być naliczona oddzielnie na podstawie przychodu, zrealizowanego na podstawie kolejnej koncesji. Obciążenie podwójną opłatą koncesyjną byłoby sankcją za to, że podmiot zdecydował się na nową koncesję, a nie na przedłużenie dotychczasowej. Ustawa nie wprowadza takiej sankcji. Powód wskazał, że dopiero od 2016 r. Prezes URE stosuje interpretację, która prowadzi do naliczania „podwójnej” opłaty koncesyjnej. Roczna opłata koncesyjna i ustanawiające ją przepisy muszą być interpretowane w sposób precyzyjny, a w razie wątpliwości na korzyść podatnika. W ocenie powoda brak podstaw prawnych do wydania zaskarżonej decyzji. Powód stwierdził, że pozwany dopuścił

się błędu przy dokonywaniu ustaleń faktycznych polegającego na uznaniu, iż Przedsiębiorca nie uiścił należnej opłaty koncesyjnej. W ocenie powoda organ przekroczył zasadę swobodnej oceny dowodów i w konsekwencji dopuścił się całkowicie dowolnej oceny zgromadzonego materiału dowodowego, co doprowadziło do wydania zaskarżonej decyzji. Przedsiębiorca podkreślił, że nie jest dużym i znaczącym podmiotem na rynku, a struktura własnościowa wskazuje na rodzinny charakter i niewielki zakres działalności. Wymierzenie w takich okolicznościach kolejnej opłaty w wysokiej kwocie oznaczać będzie jego dotkliwe obciążenie. W ocenie powoda zaskarżona decyzja nie uzasadnia dokonanej przez Prezesa URE oceny zaistniałych okoliczności, a odniesienie się do argumentacji skarżącego jest niewystarczające, bowiem nie wyjaśnia wszystkich wątpliwości.

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany podtrzymał stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji. Wskazał, że zgodnie z § 4 ust. 3 Rozporządzenia w sprawie opłat podmiot zobligowany jest do uiszczenia opłaty koncesyjnej w ciągu 30 dni od uzyskania nowej koncesji. W przypadku powoda spełnione zostały wszelkie przesłanki do naliczenia pierwszej opłaty koncesyjnej. Przedsiębiorca złożył wniosek o udzielenie koncesji, przedsiębiorcy została udzielona koncesja, przedsiębiorca w roku poprzedzającym udzielenie koncesji prowadził działalność gospodarczą w zakresie objętym koncesją oraz uzyskał przychody z tej działalności. Udzielona powodowi w dniu 15 maja 2012 r. koncesja na obrót paliwami ciekłymi stanowiła samodzielny tytuł prawny do żądania przez Prezesa URE wniesienia opłaty koncesyjnej, a w przypadku braku jej dobrowolnego uiszczenia przez powoda - tytuł prawny do obliczenia tej opłaty i jej wyegzekwowania. W sytuacji braku pobrania pierwszej opłaty w ciągu 30 dni od dnia wydania koncesji, mogłoby dochodzić do obchodzenia przepisów prawa polegającego na uzyskiwaniu koncesji na krótkie okresy, lub wnioskowaniu o cofnięcie koncesji przed upływem roku i żądaniu udzielenia kolejnej koncesji w następnym roku. Ponadto, brak pobierania opłaty za udzielenie koncesji, tj. w terminie 30 dni od dnia wydania takiej koncesji, stanowiłby uprzywilejowanie dla podmiotów, które dopiero rozpoczynają działalność koncesjonowaną w sytuacji, gdy wcześniej wykonywały działalność na poziomie ustawowo zwolnionym z obowiązku uzyskania koncesji np. w przypadku wytwarzania energii elektrycznej jest to wytwarzanie aż do mocy 50 MW. Pozwany zauważył, iż zgodnie z art. 39 Pe przedsiębiorstwo energetyczne może złożyć wniosek o przedłużenie ważności koncesji, nie później niż na 18 miesięcy przed jej wygaśnięciem. Przedłużenie ważności koncesji gwarantuje ciągłość wykonywania działalności i związanych z tym obowiązków. Powód nie uzyskał przedłużenia okresu ważności koncesji z dnia 21 maja 2002 r., lecz wystąpił do Prezesa URE z wnioskiem o udzielenie mu nowej koncesji. Gdy przedsiębiorca wskutek własnego działania nie skorzystał z tego rozwiązania, a wystąpił do Prezesa URE o udzielenie nowej koncesji, to jego sytuacja prawna niczym nie różni się od podmiotu, który wnioskowałby o udzielenie nowej koncesji w sytuacji, gdy wcześniej korzystał ze zwolnienia z obowiązku koncesyjnego, o którym mowa w art. 32 ust. 1 pkt 4 lit. a) Pe, czyli wykonywania działalności gospodarczej np. w zakresie obrotu gazem płynnym, jeżeli roczna wartość obrotu nie przekraczała równowartości 10 000 euro, a zatem posiadał przychody z działalności koncesjonowanej. Przepis art. 39 Pe został ustanowiony aby zagwarantować przedsiębiorcom możliwość kontynuowania działalności koncesjonowanej (w związku z terminowym charakterem koncesji) bez potrzeby uzyskiwania nowej koncesji. Zdaniem pozwanego ustawodawca, zmierzając do zapobieżenia sytuacji dysproporcji w obowiązkach nałożonych na przedsiębiorców rozpoczynających działalność i ją kontynuujących, wprowadził w Pe regulację art. 39. Powód jako profesjonalista powinien znać wspomniane regulacje prawne oraz skutki nieskorzystania z funkcjonujących w prawie energetycznym rozwiązań. Coroczną opłatę koncesyjną wnoszoną do dnia 31 marca danego roku należy odnosić do roku następującego po roku udzielenia koncesji (w omawianym przypadku do posiadanej przez powoda koncesji z dnia 21 maja 2002 r. nr (...), z późn. zm.) w przeciwieństwie do opłaty wymaganej na podstawie § 4 ust. 3 Rozporządzenia w sprawie opłat, która stanowiła inną opłatę, należną bezpośrednio po udzieleniu na jego wniosek koncesji w dniu 15 maja 2012 r. nr (...). Zatem były to odrębne opłaty a każda z nich wnoszona jest na podstawie innego tytułu prawnego. W ocenie pozwanego nie można zgodzić się ze stanowiskiem powoda, że określona w zaskarżonej decyzji opłata koncesyjna jest ponowną opłatą za to samo. Prezes URE przyznał, że ta opłata faktycznie odnosi się do tej samej podstawy przychodów, ale wynika z dwóch odrębnych tytułów prawnych. Z tego względu nie jest to podwójna opłata koncesyjna. Obowiązek jej poboru wynika

wprost z przepisów prawa a ponadto ogranicza możliwość manipulacji na rynku paliw ciekłych przyczyniając się do zwalczania szarej strefy (zapobiega możliwości obchodzenia przepisów dotyczących opłat koncesyjnych).

Pozwany dodał, że w ustawie z dnia 8 grudnia 2017 r. o rynku mocy, która weszła w życie z dniem 18 stycznia 2018 r., ustawodawca dokonał nowelizacji art. 34 Pe. W wyniku nowelizacji w art. 34 Pe brak jest regulacji zobowiązującej przedsiębiorstwo energetyczne do wniesienia pierwszej opłaty koncesyjnej w terminie 30 dni od dnia wydania koncesji na wnioski. Jednocześnie ustawa o rynku mocy nie zawiera przepisów przejściowych odnośnie znowelizowanego art. 34 Pe. Znowelizowany art. 34 Pe będzie miał więc zastosowanie wobec tych przedsiębiorstw energetycznych, którym udzielono koncesji po dniu 17 stycznia 2018 r. Natomiast art. 102 ustawy o rynku mocy stanowi, że dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 34 ust. 3 Pe zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 34 ust. 6 Pe w brzmieniu nadanym ustawą o rynku mocy, jednak nie dłużej niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy o rynku mocy. W ocenie pozwanego, wykładnia tego przepisu przejściowego prowadzi do wniosku, że do czasu wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych do art. 34 (wydanych przez Radę Ministrów na podstawie art. 34 ust. 6 ustawy - Prawo energetyczne), jednak nie dłużej niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy o rynku mocy, stosuje się przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z 1998 r., w zakresie niesprzecznym z ustawą - Prawo energetyczne. Wskazana zmiana przepisów Pe nie oznacza, że brak jest podstawy prawnej do uiszczenia przez powoda określonej przez Prezesa URE opłaty koncesyjnej z tytułu koncesji udzielonej 15 maja 2012 r., gdyż w dacie wydania zaskarżonej decyzji istniała podstawa prawna do określenia przez Prezesa URE powodowi omawianej opłaty. Zdaniem pozwanego przyjęcie za zasadne prezentowanego w odwołaniu stanowiska powoda mogło by prowadzić do naruszenia dyscypliny finansów publicznych poprzez niepobieranie należności przypadających Skarbowi Państwa, w przypadku, o którym mowa w tym przepisie (art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych finansach publicznych - Dz. U. z 2017 poz. 1311, z późn. zm.).

Prezes URE wskazał, że po ustaleniu, iż powód nie wniósł omawianej opłaty w terminie 30 dni od dnia wydania mu nowej koncesji, zobowiązany był zastosować przepisy § 6 Rozporządzenia w sprawie opłat. Wyjaśnił, że opłata od koncesji udzielonej powodowi 15 maja 2012 r. jest opłatą, o której mowa w art. 2 § 2 Ordynacji podatkowej, zgodnie z którym jeżeli odrębne przepisy nie stanowią inaczej, przepisy działu III stosuje się również do opłat, do których ustalenia lub określenia uprawnione są inne niż wymienione w § 1 pkt 1 organy. Organom tym przysługują uprawnienia organów podatkowych (art. 2 § 3 Ordynacji podatkowej). Stąd, do obliczenia i określenia omawianej opłaty koncesyjnej zasadne było zastosowanie także przepisów działu III Ordynacji podatkowej, w tym m.in. art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej, które to przepisy stanowią również podstawę prawną dla wydania zaskarżonej decyzji. W związku z powyższym, zdaniem pozwanego, za błędną należy uznać argumentację powoda, że zaskarżona decyzja została wydana bez podstawy prawnej. Odnośnie opłaty koncesyjnej wniesionej przez powoda w dniu 28 marca 2012 r. pozwany wskazał, że jest to coroczna opłata koncesyjną wnoszona, zgodnie z art. 34 ust. 1 Pe i § 4 ust. 1 Rozporządzenia w sprawie opłat, w terminie do 31 marca każdego roku. Zdaniem Prezesa URE przedmiotowe postępowanie przeprowadzone zostało w sposób rzetelny. Znamionowało je wszechstronne i wyczerpujące rozpatrzenie zebranego w jego trakcie materiału dowodowego, a Prezes URE działał w granicach swoich ustawowych kompetencji, na podstawie obowiązującego prawa, przy czym stan faktyczny sprawy został prawidłowo ustalony. Natomiast okoliczności zaistniałej w niniejszej sprawie nieprawidłowości w postaci nieuiszczenia przez powoda wymaganej opłaty koncesyjnej zostały szczegółowo przedstawione i opisane w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

B. Ł. prowadził działalność gospodarczą w zakresie obrotu paliwami ciekłymi na podstawie udzielonej przez Prezesa URE w dniu 21 maja 2002 r. koncesji nr (...) z późn. zm., która wydana została na 10 lat, do 25 maja 2012 r. Koncesja ta wygasła w dniu 26 maja 2012 r. (k.13 akt adm.)

W związku z udzieloną koncesją Przedsiębiorca wносił corocznie opłatę koncesyjną w wysokości ustalonej na podstawie przychodu uzyskanego w roku poprzednim. W dniu 28 marca 2012 r. powód dokonał wpłaty kwoty 7

064 zł z tytułu rocznej opłaty koncesyjnej za 2012 r. od koncesji z dnia 21 maja 2002 r. nr (...). W formularzu zawierającym informacje koncesjonariusza o wysokości opłaty koncesyjnej Przedsiębiorca podał, że wnoszona opłata dotyczy koncesji wydanej w 2002 r. (k. 13 akt adm.)

Wnioskiem złożonym w dniu 3 kwietnia 2012 r. powód wystąpił do Prezesa URE o udzielenie mu nowej koncesji na obrót paliwami ciekłymi na okres 15 lat.(bezsporne)

Decyzją z dnia 15 maja 2012 r. Prezes URE udzielił powodowi koncesji na obrót paliwami ciekłymi nr (...), obejmującej okres od dnia 26 maja 2012 r. do dnia 26 maja 2027 r.

Pismem z dnia 23 listopada 2016 r., znak:(...), Prezes URE wezwał Przedsiębiorcę do wniesienia - w terminie 14 dni od dnia otrzymania tego wezwania - opłaty z tytułu udzielonej koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie: obrót paliwami ciekłymi oraz poinformował o sposobie jej uiszczenia. (k.1 akt adm.)

W odpowiedzi na wezwanie Przedsiębiorca, pismem z dnia 16 grudnia 2016 r. wyjaśnił, że wniósł już opłatę koncesyjną, do której uiszczenia został wezwany przez Prezesa URE. W ocenie powoda wezwanie stanowi próbę ponownego obciążania koncesjonariusza tą samą opłatą.(k.3-5 akt adm.)

Pismem z dnia 10 marca 2017 r., znak: (...)Prezes URE zawiadomił Przedsiębiorcę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie obliczenia opłaty koncesyjnej. Przedsiębiorca został też wezwany do złożenia stosownych wyjaśnień i nadesłania dokumentów, tj. wypełnionego formularza dotyczącego wyliczenia opłaty koncesyjnej (formularz został przekazany Przedsiębiorcy z wezwaniem do wniesienia opłaty koncesyjnej) oraz potwierdzenia uiszczenia przedmiotowej opłaty na rachunek Urzędu Regulacji Energetyki. Zgodnie z art. 77 § 4 k.p.a. Przedsiębiorca został poinformowany o faktach znanych Prezesowi URE z urzędu, tj. o wysokości przychodów osiągniętych przez Przedsiębiorcę w roku poprzedzającym udzielenie mu w dniu 15 maja 2012 r. koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie: obrót paliwami ciekłymi. (k.8 akt adm.)

W odpowiedzi na zawiadomienie powód w piśmie z dnia 27 marca 2017 r. ponowił argumentację zawartą w piśmie z dnia 16 grudnia 2016 r. (k.10-12 akt adm.)

Pismem z dnia 8 maja 2017 r. Prezes URE zawiadomił Przedsiębiorcę o zakończeniu prowadzonego postępowania, przysługującym mu prawie do zapoznania się z całością zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz prawie do złożenia dodatkowych uwag i wyjaśnień. (k.15 akt adm.) Zawiadomienie zostało skutecznie doręczone występującemu w sprawie pełnomocnikowi powoda dopiero w dniu 22 maja 2017 r. (k. 16 akt adm.) W międzyczasie strona w piśmie z dnia 11 maja 2017 r., doręczonym w dniu 16 maja 2017 r., powołując się na stanowisko Prezesa URE o odstąpieniu od pobierania podwójnych opłat koncesyjnych, wyrażone w innych decyzjach dotyczących identycznego stanu faktycznego, wniosła o umorzenie postępowania administracyjnego na podstawie art.154 k.p.a. (k. 17 akt adm.)

Ze złożonego przez powoda w postępowaniu administracyjnym, poprzedzającym wydanie zaskarżonej decyzji formularza opłaty koncesyjnej wynika, że 2011 roku Przedsiębiorca uzyskał przychód z działalności objętej koncesją w wysokości(...) zł - (k. 13 akt adm.)

W tym stanie faktycznym Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 34 ust. 1 Pe przedsiębiorstwo energetyczne, któremu została udzielona koncesja, wnosi coroczną opłatę do budżetu państwa, obciążającą koszty jego działalności. Z przepisu art. 34 ust. 1 Pe wynika, że przewidziany w nim obowiązek obejmuje wszystkich przedsiębiorców energetycznych, którym została udzielona koncesja. Przepis ten nie przewiduje żadnych zwolnień od spełnienia określonego w nim obowiązku. Dotyczy koncesjonariuszy, którym udzielono koncesji po raz pierwszy jak i tych, którym udzielono następnej koncesji i odnosi się zarówno do pierwszej opłaty z tytułu udzielenia każdej koncesji jak i kolejnych opłat, wnoszonych w każdym roku kalendarzowym. W świetle art. 34 ust. 1 Pe nie ma więc znaczenia, czy koncesji udzielono przedsiębiorcy po raz pierwszy, czy też na jego

wniosek Prezes URE udzielił przedsiębiorcy kolejnej koncesji i w związku z tym ma on obowiązek wniesienia pierwszej opłaty od nowej koncesji. Okoliczność, że przedsiębiorca energetyczny uiszczył już w danym roku opłatę koncesyjną nie wyklucza więc możliwości, że w określonych okolicznościach przedsiębiorca ten będzie zobowiązany do wniesienia w tym samym roku jeszcze jednej opłaty z tytułu udzielenia następnej koncesji.

Zasady, wysokość i sposób obliczania opłaty koncesyjnej zostały uregulowane w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 maja 1998 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki corocznych opłat wnoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja (Dz. U. nr 60 poz. 387, z późn. zm.). Rozporządzenie to zostało wydane na podstawie delegacji ustawowej, zawartej w art. 34 ust. 3 Pe. Podstawą do nałożenia na koncesjonariuszy obowiązku wnoszenia tej opłaty jest jednak art. 34 ust. 1 Pe, a nie przepisy Rozporządzenia w sprawie opłat, mającego jedynie charakter wykonawczy w stosunku do przepisów ustawy Prawo energetyczne.

Opłata koncesyjna ma być wnoszona tylko raz w roku. Jednak należy pamiętać, że każda opłata dotyczy tylko jednej koncesji. Jeśli więc w ciągu danego roku Prezes URE udzieli przedsiębiorcy następnej koncesji, to pierwszą opłatę od tej nowej koncesji ma on wnieść w terminie określonym w § 4 ust. 3 Rozporządzenia, tj. w ciągu 30 dni od daty wydania koncesji. Dla istnienia obowiązku wniesienia przez przedsiębiorcę pierwszej opłaty od nowej koncesji nie ma znaczenia, że uiszczył już w tym roku opłatę koncesyjną z tytułu posiadania wcześniej wydanej koncesji, która na skutek upływu terminu jej obowiązywania wygasła. Sam fakt udzielenia nowej koncesji nakłada na przedsiębiorcę obowiązek wniesienia pierwszej opłaty od tej koncesji w terminie 30 dni od jej wydania zgodnie z § 4 ust. 3 Rozporządzenia w sprawie opłat.

W tym miejscu wskazać należy, że koncesjonariusz, który chce kontynuować dotychczasową działalność gospodarczą, może na podstawie art. 39 Pe złożyć w określonym ustawowo terminie wniosek o przedłużenie ważności posiadanej koncesji. Każdy przedsiębiorca prowadzący działalność gospodarczą z należytą starannością, planujący działalność gospodarczą na następne lata i przewidujący konieczność podejmowania czynności z wyprzedzeniem, ma na podstawie art. 39 Pe możliwość wyboru korzystniejszego rozwiązania, które pozwoli mu uniknąć obowiązku ponoszenia zbędnych opłat obciążających jego działalność gospodarczą. Ustawodawca stworzył więc w ustawie możliwość uniknięcia obowiązku wnoszenia przez przedsiębiorcę w tym samym roku kalendarzowym pierwszej opłaty od następnej koncesji, mimo poniesienia już opłaty od poprzedniej koncesji. Skorzystanie z tej możliwości jest zależne jedynie od woli i inicjatywy samego koncesjonariusza.

Zgodnie ze stanowiskiem doktryny opłata koncesyjna ma charakter opłaty administracyjnej i każde przedsiębiorstwo energetyczne, któremu udzielono koncesji jest obowiązane do jej uiszczenia. Obowiązek wniesienia opłaty koncesyjnej wynika z samego faktu uzyskania i posiadania ważnej koncesji. Opłaty koncesyjne są wnoszone na rachunek Urzędu Regulacji Energetyki i stanowią dochód budżetu państwa. Należą one do tzw. niepodatkowych należności budżetu państwa. Zakwalifikowanie opłat koncesyjnych w taki sposób skutkuje tym, iż zgodnie z art. 2 § 2 ordynacji podatkowej do opłat tych stosuje się przepisy działu III Ordynacji podatkowej „Zobowiązania podatkowe”. Wobec powyższego do realizacji przez Prezesa URE zadań wynikających z konieczności egzekwowania realizacji obowiązku sformułowanego w art. 34 Pe stosuje się przepisy Ordynacji podatkowej w takim zakresie jak: powstanie zobowiązania oraz jego wygaśnięcie, naliczanie odsetek za zwłokę, jak również ulg w spłacie opłaty koncesyjnej, przedawnienia zobowiązania wynikającego z art. 34 Pe, nadpłaty opłaty koncesyjnej oraz praw i obowiązków następców prawnych oraz podmiotów przekształconych. [tak: M. Z. (red.), S. M. (red.), Prawo energetyczne. Tom II. Komentarz do art. 12-72, wyd. II Opublikowano: WK 2016].

W analizowanej sprawie powód będący przedsiębiorcą energetycznym spełnił przesłanki wymienione w § 4 ust. 3 Rozporządzenia w sprawie opłat. Wystąpił bowiem do Prezesa URE z wnioskiem o wydanie kolejnej koncesji na obrót paliwami ciekłymi i w dniu 15 maja 2012 r. uzyskał nową koncesję na prowadzenie wnioskowanej działalności gospodarczej. W związku z tym, zgodnie z art. 34 ust. 1 Pe obowiązany był do wniesienia w terminie 30 dni pierwszej opłaty od nowej koncesji. Prezes URE po stwierdzeniu, że koncesjonariusz nie wykonał ciążącego na nim

obowiązku, zgodnie z art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej, uprawniony był do wydania decyzji, w której na podstawie § 6 Rozporządzenia określił wysokość należnej opłaty koncesyjnej.

Podkreślenia wymaga, że z literalnej treści § 4 ust. 2 i 3 Rozporządzenia nie wynika, że dotyczą one wyłącznie przypadku istnienia obowiązku koncesjonariusza wniesienia w ogóle pierwszej opłaty. Zdaniem Sądu powołane przepisy precyzują obowiązek i termin wniesienia po raz pierwszy opłaty od udzielonej przedsiębiorcy każdej następnej koncesji i w żadnym wypadku nie nakładają na przedsiębiorców obowiązku ponoszenia w danym roku zdublowanej opłaty od tej samej koncesji.

W świetle treści powołanych przepisów należy uznać, iż w związku z uzyskaniem przez powoda na podstawie decyzji z dnia 15 maja 2012 r. nowej koncesji na obrót paliwami ciekłymi, na powódzie jednoznacznie ciążył, wynikający z § 4 ust. 3 Rozporządzenia obowiązek wniesienia opłaty koncesyjnej w terminie 30 dni od wydania decyzji tj. do dnia 14 czerwca 2012 r. Powód spełnił przesłanki określone w § 4 ust. 3 Rozporządzenia w sprawie opłat, tj. złożył wniosek o udzielenie mu koncesji, uzyskał decyzję o udzieleniu mu koncesji, prowadził przed wydaniem przedmiotowej decyzji działalność w zakresie obrotu paliwami ciekłymi oraz uzyskał z tej działalności przychód, który stanowił podstawę obliczenia opłaty koncesyjnej. Z obowiązku tego nie zwalniało powoda uiszczenie w dniu 28 marca 2012 r. opłaty od koncesji udzielonej decyzją z dnia 21 maja 2002 r. nr (...).

Wbrew twierdzeniu powoda w niniejszej sprawie nie mamy do czynienia ponownym nałożeniem na powoda opłaty koncesyjnej za 2012 r. Obowiązek wnoszenia corocznych opłat przez przedsiębiorców, którym została udzielona koncesja, wynika z art. 34 ust. 1 Pe. Obowiązek wniesienia każdej z tych opłat wynikał z zaistnienia innych okoliczności faktycznych. Opłata wniesiona przez powoda w dniu 28 marca 2012 r. dotyczyła koncesji wydanej w dniu 21 maja 2002 r. nr (...), co znajduje potwierdzenie w treści wypełnionego przez Przedsiębiorcę formularza opłaty koncesyjnej. Po udzieleniu Przedsiębiorcy na jego wniosek, w dniu 15 maja 2012 r. nowej koncesji na powódzie spoczął obowiązek wniesienia po raz pierwszy opłaty koncesyjnej od nowej koncesji w terminie 30 dni od tej daty, wynikającym z § 4 ust. 3 Rozporządzenia w sprawie opłat. Nie można zatem zgodzić się z powodem, iż Prezes URE zażądał od powoda ponownego uregulowania tej samej opłaty, gdyż jak wskazano powyżej, opłata od koncesji jest inną opłatą niż coroczna opłata koncesyjna. Opłaty te należne są z dwóch różnych tytułów.

Przed wydaniem zaskarżonej decyzji Prezes URE dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych i stwierdził, że powód uiszczył w dniu 28 marca 2012 r. opłatę z tytułu koncesji udzielonej w roku 2002. Pozwany prawidłowo ustalił, iż powód nie uiszczył w terminie określonym w § 4 pkt 3 Rozporządzenia w sprawie opłat opłaty z tytułu udzielenia nowej koncesji z dnia 15 maja 2012 r. nr (...). Błędne jest natomiast stanowisko powoda, że skoro wniósł w dniu 28 marca 2012 r. coroczną opłatę od koncesji udzielonej decyzją z dnia 21 maja 2002 r. to nie ciąży już na nim obowiązek wniesienia opłaty przewidzianej w § 4 ust. 3 Rozporządzenia w sprawie opłat.

Zdaniem Sądu materiał dowodowy w sprawie jest kompletny i nie pozostawiał wątpliwości, co tego, że na powódzie spoczywał obowiązek uiszczenia opłaty z tytułu udzielenia nowej koncesji z dnia 15 maja 2012 r. nr (...) w ciągu 30 dni. W związku z tym, że powód nie uiszczył rzeczony opłaty, na Prezesie URE spoczywał obowiązek wydania zaskarżonej decyzji.

Odnośnie podniesionych przez powoda zarzutów dotyczących gromadzenia materiału dowodowego i oceny dowodów, Sąd zwraca uwagę, że powód nie wskazał, w przypadku jakich dowodów organ przekroczył zasadę swobodnej oceny dowodów i na czym polegało uchybienie. Powód stawiając zarzut „niezebrania całego materiału dowodowego”, nie wyjaśnił także, jakie jeszcze dowody organ powinien zebrać.

Zdaniem Sądu, w świetle ustaleń dokonanych na podstawie informacji znajdujących się w aktach administracyjnych brak podstaw do uznania, że Prezes URE dokonał dowolnej oceny materiału dowodowego, a w konsekwencji – błędnych ustaleń faktycznych. Zarzuty powoda w tym zakresie wynikają z przyjętej w odwołaniu wykładni przepisów art. 34 ust.1 Pe oraz § 4 Rozporządzenia w sprawie opłat i są w istocie zarzutami dotyczącymi przyjętej w decyzji interpretacji powyższych przepisów prawa, nie zaś oceny dowodów oraz błędnych ustaleń faktycznych. Prezes URE w sposób wszechstronny i wyczerpujący przeanalizował zebrany w postępowaniu administracyjnym materiał

dowodowy, przedstawiając istotne dla rozstrzygnięcia sprawy fakty i wyjaśniając przyczyny ich uwzględnienia bądź pominięcia, co znalazło wyraz w obszernym uzasadnieniu decyzji.

Wskazać ponadto należy, że Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (SOKiK) jest sądem cywilnym i prowadzi sprawę cywilną, wszczętą w wyniku wniesienia odwołania od decyzji Prezesa Urzędu, według reguł kontradiktoryjnego postępowania cywilnego. W prowadzonym postępowaniu odwoławczym SOKiK nie ogranicza się wyłącznie do badania legalności decyzji administracyjnej, jak to czynią sądy administracyjne w postępowaniu sądowo-administracyjnym. SOKiK zobowiązany jest do wszechstronnego zbadania wszystkich istotnych okoliczności sprawy, przy uwzględnieniu obowiązujących w postępowaniu cywilnym zasad rozkładu ciężaru dowodu i obowiązków stron w postępowaniu dowodowym. W świetle powyższego nawet gdyby przyjąć, iż w postępowaniu administracyjnym doszło do uchybień proceduralnych to, o ile nie stanowią one podstawy do stwierdzenia nieważności decyzji, nie mogą one prowadzić do uchylecia decyzji i nie mogą być przedmiotem postępowania sądowego mającego na celu merytoryczne rozstrzygnięcie sporu. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 1991 roku sygn. akt III CRN 120/91 OSNC 1992 Nr 5, poz. 87; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 października 1998 roku sygn. akt I CKN 265/98 OSP 2000 Nr 5 poz. 68; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 1999 roku sygn. akt 351/99 OSNC 2000 Nr 3 poz. 47; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2001 roku sygn. akt I CKN 1036/98 LEX Nr 52708; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2005 roku, sygn. akt III SZP 2/05 OSNP 2006/19-20/312).

Mając na uwadze przedstawione okoliczności Sąd Okręgowy, wobec braku podstaw do uwzględnienia oddalił odwołanie, jako bezzasadne - art. 479⁵³ § 1 k.p.c.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na zasadzie art. 98 k.p.c. stosownie do wyniku sporu, ustalając wysokość należnych pozwanemu kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 720 zł, na podstawie § 14 ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych w brzmieniu obowiązującym po 27 października 2016 r.

Sędzia SO Witold Rękosiewicz.